היה מביא פרק שני סוטה

ומקטירו בכלי שרת [6]בכלי שרת מקטיר ליה אלא אימא מעלהו בכלי שרת להקטירו: ומולחו ונותנו על גבי האישים דכתיב [1]וכל קרבן מנחתך במלח תמלח וגו': קרב הקומץ שיריה נאכלין: מנלן דכתיב [2]והקטיר הכהן את אזכרתה וגו' וכתיב [3]והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו קרב הקומץ למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה דאיתמר [4]הקומץ מאימתי מתיר שיריים באכילה רבי חנינא אמר משתשלוט בו האור רבי יוחנן אמר [5]משתיצת האור ברובו: ורשאין הכהנים ליתן לתוכו יין ושמן ודבש מאי טעמא אמר קרא למשחה [6]לגדולה כדרך שהמלכים אוכלין: ואין אסורין אלא מלחמץ דכתיב [7]לא תאפה חמץ חלקם [8]א"ר שמעון בן לקיש [9]אפילו חלקם לא תאפה חמץ: כל המנחות כו': וכל המנחות טעונות שמן ולבונה [10]והאיכא מנחת חוטא דרחמנא אמר [11]לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבונה הכי קאמר כל המנחות טעונות שמן ולבונה ובאות מן החיטין ובאות סלת מנחת חוטא אף על פי שאינה טעונה שמן ולבונה באה מן החטין ובאה סלת מנחת העומר אע"פ שהיא באה מן השעורין טעונה שמן ולבונה ובאה גרש וזו אינה טעונה לא שמן ולא לבונה ובאה מן השעורין ובאה קמח [12]תניא אמר ר"ש בדין הוא שתהא מנחת חוטא טעונה שמן ולבונה שלא יהא חוטא נשכר ומפני מה אינה טעונה שלא יהא קרבנו מהודר ובדין הוא שתהא חטאת חלב טעונה נסכים [13]שלא יהא חוטא נשכר ומפני מה [14]אינה טעונה שלא יהא קרבנו מהודר אבל חטאתו של מצורע ואשמו [15]טעונין נסכים לפי שאין באין על חטא איני [16]והאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן על שבעה דברים נגעים באין וכו' התם מנגעיה הוא דאיכפר ליה כי מייתי קרבן לאשתרויי בקדשים הוא דקא מייתי אלא מעתה חטאת נזיר תהא טעונה נסכים לפי שאינה באה על חטא סבר לה כרבי אלעזר הקפר [17]דאמר נזיר נמי חוטא הוא: רבן גמליאל אומר כשם כו': תניא אמר להן רבן גמליאל לחכמים סופרים הניחו לי ואדרשנה [18]כמין חומר דשמעיה

ה"ג **ומקטירו ס"ד.** ולא גרס אטו בכלי שרת מקטר ליה. והכי קא קשיא ליה מקטירו ס"ד והרי עדיין לא מלחה וסיפא קתני ומולחו ונותנו על גבי האישים אלמא השתא הוא דמקטר ליה: **אלא אימא מעלהו להקטירו בכלי שרת.** כלומר מעלהו בכלי שרת להקטירו לאחר שימלחנו: **קרב הקומץ למר כדאית ליה וכו'.** קרב הקומץ דקתני דמתיר שירים בתחילה מאימת תשיב קריבה להתיר שירים לרבי יוחנן כדאית ליה משתילת האור ברובו ולרבי חנינא משתשלוט בו ואפילו מעט: **למשחה.** גבי מתנות כהונה כתיב (במדבר יח) לך נתתים למשחה: **לא תאפה חמץ חלקם וגו'.** אפילו חלקם שירים לא תאפה חמץ דדרשינן ליה האי חלקם דקרא נמי לפניו אלא תאפה: **מנחת חוטא.** הבא על חטא דמטמא מקדש ושכוחת העדות ושכוחת ביטוי דכתיב התם ואם לא תשיג ידו לשתי תורים וגו' (ויקרא ה): **כ"ק וכו'.** כלומר לא קתני מילתא באנפי נפשיה אלא כרוך ותני הכי כל המנחות טעונות שמן ולבונה ובאות מטין כלומר ושאינם טעונות באות מיהת מטין ובאות סולת כלומר חדא מהני מעליותא אית בהו כיולד מנחת חוטא אע"פ שאינה טעונה וכו': **אלא יפה חוטא נשכר.** להקל במנחתו יותר משאר מנחות: **חטאת אלב.** כל חטאת שהם קרי חטאת חלב דכתיב חלב כתיב (6) כל חלב וכל דם לא תאכלו (שם ג) וכתיב בתריה פרשת חטאת: **נסכים.** סולת למנחה ושעורין לבכים יין ושמן רביעית הין כמו שמקריבין לעולה ושלמים: **ומפני מה אינם טעונות.** דכתיב בפרשת נסכים (במדבר טו) לפלא נדר או בנדבה הבא בנדר ובנדבה טעון נסכים ואין חטאת ואשם טעונים נסכים: **חטאתו ואשמו של מצורע.** איתרבו בהדיא לנסכים במסכת מנחות בפרק שתי מדות (דף לא.): **על שבעה דברים נגעים באין.** ומפרש להו בערכין בפרק ים בערכין (דף טז.): **מנגעיה איכפר ליה.** יסורים וכפת של נגע כפרו לו על אותו חטא: **וכי קא מייתי קרבן לאשתרויי בקדשים הוא דמייתי.** שם טומאות שהצריכן הכתוב כפרה לטהרתן זב חבה ויולדת ומצורע וזיר ימי נזרו חטאת ועולה ושלמים: **נזיר חוטא הוא.** שהביא במלאת ימי נזרו חטאת ועולה ושלמים: **נזיר חוטא הוא.** שעיר עצמו מן היין: **חומר.** כוטו"ן בלע"ז והוא של זהב ומותמים בו שני לוחות חלוק לנוי: דשמעיה

טעונה נסכים. א"ל דאיה טעונה נסכים משום דאינה בנדר ונדבה דיי"ל ה"פ בדין הוא מאחר שהוא חוטא היה לריך לעונשו להביא קרבן גדול אבל בכור ומעשר אינו בדין:

סבר לה כרבי אלעזר הקפר. הכא משמע דרבי שמעון ורבי אלעזר הקפר סברי לה דאפילו נזיר טהור חוטא הוא דהא נזיר טמא היה מביא חטאת העוף ועופות אינם טעונים נסכים כדאיתא בפרק שתי מדות (מנחות דף נ:) והכי איתא בהדיא נמי בפרק קמא דנדרים (דף י.) ובפרק ג' דנזיר (דף יט.) דאף על גב דקרא בנזיר טמא כתיב אבל אפילו נזיר טהור קאמרינן דקסבר רבי אלעזר הקפר חוטא הוא והיינו טעמא דכתב קרא בנזיר טמא הואיל ושנה בחטא וקשה משמעתא קמייתא בנזיר (דף כ:) דתנן אהא נזה הרי זה נזיר ולמאן דאמרה לפניו בחטאת קאמר אמר שמואל שתפוס בשערו ואמר אתנזה נזירא עביד מילתא דעבירה ואמרינן ליה נזה אין אפילו רבי אלעזר הקפר דאמר נזיר טהור חוטא הוא הני מילי גבי נזיר טמא דאידי דבעי מיסתר דילמא אתי למיעבר על נזירותיה אבל נזיר טהור לאו חוטא קרינן ביה ואם תאמר שמואל סבירא ליה התם אליבא דרבי אלעזר הקפר דנזיר טהור לאו חוטא וסתמא דגמרא דהכא ודפ"ג דנזיר (דף יט.) לאו כשמואל וסתמא דמתניתין דקרי ליה נזה אליבא דרבנן דאמרי לאו חוטא לפום סתמא דגמרא [17]אם כן תיקשה דשמואל אדשמואל דאמר פרק קמא דתענית (דף יא.) כל היושב בתענית נקרא חוטא סבר לה כרבי אלעזר הקפר ותענית בנזיר טהור הוא דאמרינן בפ"ק דנדרים (דף י.) רבי אלעזר הקפר אומר וכו' מכאן שיושב בתענית נקרא חוטא והתם מיירי בנזיר טהור כדפרישית ומדמי ליה יושב בתענית והשתא אית לן למימר דסתמא דגמ' דנדרים נמי דמדמי יושב בתענית לנזיר טהור דלא כשמואל דאיהו הוה מדמי ליה דוקא לנזיר טמא לפי שמצער את עצמו מכל דבר שהרי יושב בתענית ומתחרט כנזיר טמא שמתחרט משום צער דבעי מיסתר נזירותיה אבל נזיר טהור אינו צער מיהו מיקשה דשמואל אדשמואל דאמר בפ"ק (לעיל דף יא.) דיושב בתענית נקרא חוטא ובפרק המוכל (כ"ק דף לא:) פריך ואין אדם רשאי לאכול בעצמו והתניא יכול נשבע להרע לעצמו וכו' מה הטבה רשות אף הרעה רשות ומוקי לה שמואל ביושב בתענית דהוא רשות ועוד קשיא מפרק בתרא דכריתות (דף כו.) דאמר [חטא] שאין אנו מכירין בו אלא המקוש יום הכפורים וקא פריך פסק נזיר שעבר עליו יום הכפורים לא נייתי דהא כפר עליה יום הכפורים ומשני לכל חטאתם ולא לכל טומאתם ולרבי אלעזר הקפר מאי איכא למימר נזיר כי מייתי קרבן לאו לכפרה מייתי אלא לאחוולי עליה נזירות טהרה פ"ל למישרי נפשיה ביין אלמא דקרבן נזיר לר' אלעזר הקפר לאו לכפרה אתי והכא משמע דשם על חטא אינה טעונה נסכים והכי אמר נמי בפ"ג דנזיר (דף יט.) דחטאת העוף לר' ישמעאל בא על חטא דאע"ג דבעל מיעקר עקר מייתי ואכתי הוה מלי למיפרך התם לר' שמעון דהכא ולר' ישמעאל מספק נזיר טמא לר' שמעון אפי' מספק נזיר טהור ונפרק קמא דשבועות (דף ח.) נמי לא מתרץ כמו בכריתות דלאו משום כפרה אתי: **סבר** לה כרבי אלעזר הקפר. תימה לי אמאי תני מילתיה בר' אלעזר הקפר והא איהו גופיה אומר נמי בפ"ק דנדרים (דף י.) אבל בנזירות לא התנדבו שלא יקרבו חוטאין שנאמר וכפר עליו מאשר חטא וי"ל אגב שיעוריה דנקט בכל דוכתא הכי נקט נמי הכא כי האי לישנא: **במין** חוטר. פי' רבי היגל מרגליות ענין אחר בשם כמו מומרתא דפילון (שבת דף סב.) בשמים מעורבין מרגוס בגולה דפילון ענין אחר פי' רבינו סעדיה גאון כמין המעשה דבלשון ארמית אומר אדם להביאו מה אמרך בלומר מה מעשיך[2]: איכא

מסורת הש"ס

(6) פסחים סב: יומא סו:, (2) מנחות כו:, (3) זבחים כח. לא. חולין קלב:), (4) יבמות מ. שבועות מו: [מנחות נה.], (5) מנחות י., (1) [יבמות לב: וש"נ], (2) ערכין טז. [שבועות ח. [ברכות כו.], (3) מיר יט. וש"נ, (4) [קדושין כב:], (5) גיטין כט.ש"ש ועי"ש תוס' קדושין כב: ותוס' חולין קלד:].

תורה אור השלם

1. וְכָל קָרְבַּן מִנְחָתְךָ בַּמֶּלַח תִּמְלָח וְלֹא תַשְׁבִּית מֶלַח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ מֵעַל מִנְחָתֶךָ עַל כָּל קָרְבָּנְךָ תַּקְרִיב מֶלַח:
ויקרא ב יג

2. וְהֵבִיאָהּ אֶל בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים וְקָמַץ מִשָּׁם מְלֹא קֹמְצוֹ מִסָּלְתָּהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל לְבֹנָתָהּ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת אַזְכָּרָתָהּ הַמִּזְבֵּחָה אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:
ויקרא ב ב

3. וְהַנּוֹתֶרֶת מִן הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים מֵאִשֵּׁי יְהוָה:
ויקרא ב ג

4. לֹא תֵאָפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נָתַתִּי אֹתָהּ מֵאִשָּׁי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם:
ויקרא ו י

5. וְאִם לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ לְשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ לְשְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה וְהֵבִיא אֶת קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂירִת הָאֵפָה סֹלֶת לְחַטָּאת לֹא יָשִׂים עָלֶיהָ שָׁמֶן וְלֹא יִתֵּן עָלֶיהָ לְבֹנָה כִּי חַטָּאת הִיא:
ויקרא ה יא

הגהות הב"ח

(6) רש"י ד"ה חטאת וכו' כתיב דכתיב כל חלב:

לעזי רש"י

בוטו"ן. כפתור.

מוסף רש"י

הקומץ מאימתי מתיר כו'. דכתיב קדש קדשים מאשי ה', אין לתן חלק אלא לאחר אשי ה' בת"כ (מנחות כו:). למשחה. לך נתתים למשחה, מתרגמינן לרבנן, והיינו לגדולה (זבחים לא.) בתנחומא כהונה כתיב בריקה קרא לך נתתים למשחה, כל מתנות שנתתי לך בכהונתך נתתי לך לגדולה כדמתרגמינן לרבנן (חולין קלב.). לא תאפה חמץ חלקם. להכי סמיך חלקם ללא תאפה חמץ, לומר אפילו שירי מנחה שהם חלקם של כהנים לא תאפה חמץ ומהתם נפקא (יבמות מ.). שלא יהא קרבנו מהודר. אלא תהא המנחה נאה (מנחות ו.). במין חומר. לרוב המרגליות ילרוב הבושם מלי נלאלר לתכשיט (קדושין כב:).

עין משפט נר מצוה

יב א מיי' פי"ב מהל' מעשה הקרבנות הלכה יג:
יג ב מיי' שם הל"י:
יד ד מיי' שם הל"ז:
טו ד ה מיי' שם פי"ב הלכה (כ) ג סמג עשין קפב:

תוספות שאנץ

ומביא ראיה מההיא דחולין דבדק בקרומית של קנה דהוה עץ. ריש לרחות אותה [ראיה] כמו שפירשתי דסביראי ליה כר' יוסי בר' יהודה. ועוד היה מביא ה"ר אפרים ור"י מפרק איזהו מקומן שחיטתן בצפון וקיבול דמן בכלי שרת בצפון ומרנקט נבי קבלה כלי שרת ולא נקט נבי שחיטה דלא אמר שחיטתן בכלי שרת בצפון ש"מ דבשחיטה לא בעי כלי שרת. ומיהו אינה ראיה דהא דלא תני שחיטתן בכלי שרת בצפון כמו דתני וקיבול דמן בכלי שרת משום דבקבלה צריך שיהא הכלי בצפון אבל בשחיטה לא צריך. מקטירו ס"ד ה"ג רש"י ז"ל ולא גרס אטו בכלי שרת מקטר ליה. והכי קא קשיא ליה והרי עדיין לא מלחן והרי אחרי כן תני ומולחו ונותנו על גבי האשים אלא אימא מעלהו על מנת להקטירו בכלי שרת לאחר שימלחנו ובמנחות (דף כו ע"א) קאמר כי הכא ומקטירו בכלי שרת ולא פריך כי הכא ופר' במסכת יומא פ' שני שעירי (דף סז). נזיר נמי חוטא הוא. פי' שציער עצמו מן היין. וא"ת ליקשי מאשם נזיר דהוה ליה למימר דתהא טעונה נסכים דאינה באה על חטא כדאמר התם בכריתות (דף כז ע"א) אשם נזיר לבטלה אתי. וי"ל דכיון דלבטלה קא אתי אינו טעון נסכים:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com